

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามการรับรู้ของครู
กลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
Characteristics of School Administrators in New Normal Age According
to the Perception of Rattanakosin Teachers Group under Bangkok Primary
Educational Service Area Office

ศิริพร นาใจยงค์* และอุไร สุทธิแย้ม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Siripohn Najaiyong* and Urai Suthiyam
Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

Received: July 7, 2023

Revised: October 17, 2023

Accepted: October 18, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนจำนวน 210 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Cohen & Morrison (2018) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษา และเทียบสัดส่วน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความตรง อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.974 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .964 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.401–0.850 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) การรับรู้ของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสารด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก 2) การรับรู้ของครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านการมีวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยุคนิว نرمอล

Abstract

The objectives of this research were to study and to compare the characteristics of school administrators in new normal according to perception of Rattanakosin teachers group under Bangkok Primary Educational Service Area Office. This study was quantitative research. The sample of 210 teachers were determined by using a Cohen table and drawn by using a simple random sampling method. The research tool was an opinion questionnaire. For the quality checks of research tool, the validity was ranging from 0.80 to 1.00, with an overall validity of 0.974 and the overall reliability of the items was 0.964. The discrimination of questionnaire was ranging from 0.401 to 0.850. The statistics used for analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The results revealed that 1) The teachers' perception towards desirable characteristics of school administrators in the new normal era under the office of Bangkok primary educational service area, in terms of communication, creativity, visionary and morality were overall at the high level. 2) The comparative teachers' perception towards the desirable characteristics of school administrators in the new normal era under the office of Bangkok primary educational service area classified by work experience, morality, visionary and communication were different at the statistical significance level of .05. In contrary, the overall teachers' perception towards desirable characteristics classified by school size was not different whereas the teachers' perception classified by visionary was different at the statistical significance level of .05.

Keywords: School Administrators, Characteristics, New Normal Age

บทนำ

ในช่วงปลาย พ.ศ. 2562-2563 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 หรือโคโรนาไวรัส เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรงจนแพร่กระจายไปในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วย และล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นครั้งใหญ่ จากสถานการณ์ดังกล่าวมีผู้คนจำนวนมากมาได้รับผลกระทบในด้านของความเจ็บป่วย การงาน หรือรายได้ ซึ่งทุกคนต่างก็ต้องการให้ประเทศของตนเองฟื้นตัวได้เร็วที่สุดจากการระบาดนี้ ไม่เพียงแต่สร้างผลกระทบเชิงการแพทย์และสาธารณสุขเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการเมือง โดยหลายประเทศเริ่มตระหนัก และหาทางปรับตัวป้องกันตนเอง เพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม (จิตเวช เทพชาตรี, 2563) ที่มนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินวิถีชีวิต เกิดเป็นวิถีใหม่ของการดำรงวิถีชีวิตทำให้เราจำต้องปฏิบัติกันเป็นปกติต่อเนื่อง ในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความพอใจในที่สุดทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็นนิวนอร์มอล

ความปรกติใหม่นี้เมื่อเวลาผ่านไป ทำให้เกิดความคุ้นชินจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563) เหตุการณ์ดังกล่าว มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้ต้องปิดโรงเรียน และมหาวิทยาลัยกลายเป็นสาเหตุให้นักเรียนจำนวนมากกว่า ร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมดในโลกได้รับผลกระทบ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาต้องใช้ในการเรียนการสอนทางไกลอย่างเร่งด่วน โดยการใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้ทางไกลเพื่อการเรียนการสอนจนกลายเป็นความปกติใหม่ของการศึกษาในประเทศไทย และของทั่วโลก เนื่องจากการปรับตัวครั้งใหญ่ (ณิชา พิทยาพงศกร, 2564)

ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลในการบริหารจัดการ สนับสนุน ส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา รวมถึงแนะนำการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์ และสามารถเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ถูกต้อง ตระหนักถึงประโยชน์ และโทษของเทคโนโลยีดิจิทัล มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ครูหรือบุคลากรของสถานศึกษา สอดคล้องกับ SSW Model ในการสร้างภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3 ด้าน คือ 1) บริหารตน (Self) 2) บริหารคน (Staff) 3) บริหารงาน (Work)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล (New Normal) ต้องเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการศึกษา เช่น การประชุมออนไลน์ การจัดการเอกสารออนไลน์ผ่านคลาวด์ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าว แม้ว่าจะไม่ได้เปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนโดยตรง แต่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้สอดคล้องกับวิสัย วังษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2563)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารของสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล หรือประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบในการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอลให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพต่อการบริหารที่เหมาะสม อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิด

การศึกษา เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมศึกษารวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบกรวิจัยนี้ ได้นำทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situational Theories) ของ Hersey & Blanchard (1970) ทฤษฎี 3-D Management Style ของ William J. Reddin (1970) และทฤษฎี Theory Z Organization ของ Ouchi, William G. (1991) เพราะภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำพหุองค์การไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ รวมไปถึงความสามารถในการสร้างแรงจูงใจแก่ครู และบุคลากร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว نرمอล ตามทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ (Situational Theories) ของ Hersey & Blanchard (1970) เป็นพฤติกรรมมุ่งงาน (Task Behavior) ซึ่งผู้นำจะให้บุคคล หรือกลุ่มทำหน้าที่ และมีความรับผิดชอบในงาน และพฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ (Relationship Behavior) ซึ่งผู้นำจะใช้การติดต่อสื่อสารแบบสองทาง หรือมากกว่า โดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ พิจารณาจากความพร้อม (Readiness) ของผู้ใต้บังคับบัญชาใน 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถ (Ability) พิจารณาจากความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน และด้านความเต็มใจ (Willingness) ที่จะทำงานประสบความสำเร็จ พิจารณาจากความเชื่อมั่น พันธะผูกพัน และแรงจูงใจที่จะทำงานนั้น ๆ โดยจะแบ่งได้ 4 ระดับที่ต่อเนื่องกัน คือ ระดับต่ำ (R1) ระดับต่ำถึงปานกลาง (R2) ระดับปานกลางถึงสูง (R3) และระดับสูง (R4)

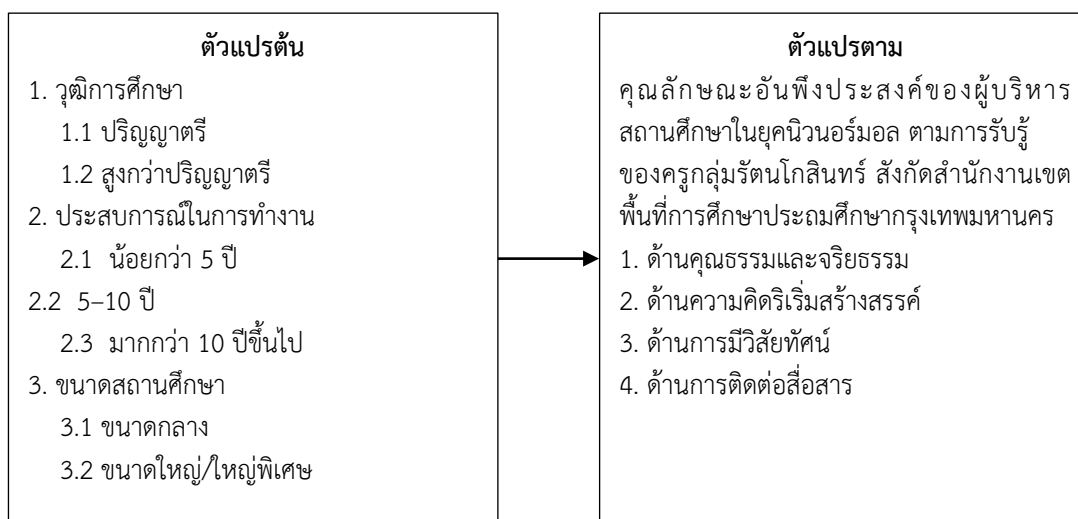
ทฤษฎี 3-D Management Style ของ William J. Reddin (1970) มีสมมติฐานคล้ายกับแบบพฤติกรรมผู้นำสถานการณ์ของ Fiedler บนพื้นฐานแนวคิดภาวะผู้นำของเรดดินมี 3 มิติ คือ 1) มิติมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ (Task Orientation) เป็นพฤติกรรมมุ่งให้ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้ตามปฏิบัติงานอย่างได้ผล โดยผู้บังคับบัญชาเริ่ม และอำนวยความสะดวก

2) มิติมุ่งสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ (Relation Orientation) พฤติกรรมของผู้นำที่ชี้ให้เห็นถึงความเห็นอกเห็นใจ ไว้วางใจ และให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน และ 3) มิติมุ่งประสิทธิผล (Effectiveness Orientation) การเพิ่ม ประสิทธิภาพ หรือพฤติกรรมด้านงาน และมิติพฤติกรรมมนุษย์สัมพันธ์แบบภาวะผู้นำต่าง ๆ อาจมีประสิทธิภาพ หรือไม่มี ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับสถานการณ์

ทฤษฎี Theory Z Organization ของ Ouchi, William G (1991) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความคิด และความคิดอยู่ในตัว การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมมีประโยชน์ทั้งต่อพนักงานและองค์กร เพื่อสร้างบรรยากาศที่สร้างสรรค์ และ สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของทุกคนในองค์กรและมีการกระจายอำนาจไปยังส่วนล่าง (Decentralization) และพัฒนาถึงคุณภาพชีวิตผู้นำเป็นเพียงผู้ที่คอยช่วยประสานงานร่วมคิดพัฒนา และใช้ทักษะใน การอยู่ร่วมกัน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้ศึกษา โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจาก องค์ประกอบที่มีความถี่สูง และอย่างน้อยร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด และเหมาะสมเข้ากับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสังเคราะห์ได้ 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 2) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3) ด้านการมี วิทยทัศน์ 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 13 โรงเรียน ข้าราชการครูจำนวน 455 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 210 คน ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จาก

การเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูของแต่ละขนาดสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) นำมาแจกแจงความถี่เป็นรายชื่อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ท (Likert Scale) แบบสอบถามจำนวน 4 ด้าน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เสนอแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.916

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยวิธีการของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.987

3. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยใช้รูปแบบออนไลน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ขอความอนุเคราะห์จากครูในโรงเรียนกลุ่มรัตนโกสินทร์ เพื่อแจกแบบสอบถามแบบออนไลน์ ซึ่งมีจำนวน 13 โรงเรียน ระหว่างวันที่ 23 มกราคม ถึงวันที่ 31 มกราคม 2566

3. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ จำนวน 210 คน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen & Morrison (2018) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา และเทียบสัดส่วน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 210 ฉบับ นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4. นำข้อมูลที่ได้ ไปประมวลผลการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมแบบสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา นำมาแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท มี 5 ระดับ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล อยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล อยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร แยกตามขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบค่าที (T-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ F-test แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's Posthoc Comparison Method)

ผลการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล กลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบ ค่าที (T-test) Independent จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการทดสอบที่ใช้ คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ภาพรวม และรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	ระดับการรับรู้ของครู		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.42	.56	มาก
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.44	.55	มาก
ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.43	.55	มาก
ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.46	.52	มาก
รวม	4.44	.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D=.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X}= 4.46$, S.D=.52) รองลงมา คือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X}= 4.44$, S.D=.55) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}= 4.42$, S.D=.56)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวม และรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคนิวนอร์มอล	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	S.D		
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.42	.56	4.44	.54	-.286	.775
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.45	.54	4.39	.57	.713	.477
ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.43	.57	4.44	.47	-.186	.852
ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.47	.53	4.44	.48	.348	.728
รวม	4.44	.51	4.43	.47	.155	.877

* p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในยุคนิวนอร์มอล	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	p
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	S.D		
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.33	.55	4.36	.62	4.60	.43	4.768	.009*
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.34	.56	4.41	.57	4.56	.50	2.544	.081
ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.28	.63	4.42	.56	4.58	.41	4.386	.014*
ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.37	.53	4.42	.58	4.60	.39	3.646	.028*
รวม	4.33	.50	4.40	.54	4.58	.41	4.373	.014*

* p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล โดยภาพรวมด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's Post Hoc Comparison) ดังตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกันในภาพรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.34	4.40	4.59
1. น้อยกว่า 5 ปี	4.34			*
2. 5-10 ปี	4.40			
3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.59			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว นอร์มอลต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนคติแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกันด้านคุณธรรม จริยธรรม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.33	4.36	4.60
1. น้อยกว่า 5 ปี	4.33			*
2. 5-10 ปี	4.36			*
3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.60			

* $p < .05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิว นอร์มอลต่างกันในด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกัน 2 คู่ คือ คู่ที่ 1 น้อยกว่า 5 ปี กับมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี คู่ที่ 2 ระหว่าง 5-10 ปี กับ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกันด้านการมีวิสัยทัศน์

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.29	4.42	4.58
1. น้อยกว่า 5 ปี	4.29			*
2. 5-10 ปี	4.42			
3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.58			

* $p < .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลต่างกันในการการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนคติต่อผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ แตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกันด้านการติดต่อสื่อสาร

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
		4.38	4.43	4.61
1. น้อยกว่า 5 ปี	4.38			*
2. 5-10 ปี	4.43			
3. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.61			

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลต่างกันในการติดต่อสื่อสาร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนคติแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครู ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคนิวนอร์มอล	ขนาดสถานศึกษา				t	p
	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่และ ขนาดใหญ่พิเศษ			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.47	.60	4.36	.48	1.345	.180
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.48	.56	4.37	.54	1.477	.141
ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.49	.55	4.34	.54	1.988	.048*
ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.50	.55	4.41	.46	1.226	.222
รวม	4.49	.53	4.37	.45	1.640	.102

* $p < .05$

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ที่สังกัดสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ด้านการมีวิสัยทัศน์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนออภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมา คือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผลการวิจัยมีคุณภาพสูง เพราะกรุงเทพมหานครมีรูปแบบการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย ทันสมัย สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคนิวนอร์มอล ในด้านสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารได้หลากหลาย เช่น Website Line Facebook เป็นต้น เป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพต่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามเป้าหมาย และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับ อีรินุช วาริรักษ์ (2563) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน กล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เห็นชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการสร้างชุมชน และด้านการสร้างแรงจูงใจ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในคุณค่าของการดำรงตำแหน่งผู้บริหารทำให้ครูสามารถสังเกต และรับรู้ถึงคุณลักษณะดังกล่าวได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ อัมทิพย์ อาจปึกษา (2564) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านสังคม ชุมชน ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร และด้านการจัดระบบ กล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะ เพราะปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเป็นมืออาชีพ มีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา วิชาการ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้ประสานงานกับบุคลากรแต่ละฝ่ายทั้งภายใน และภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพต้องประพฤติตาม ประกอบด้วยมาตรฐานด้านความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร สอดคล้องกับ กุลจิรา รักษนคร (2563) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อของสังคมโลก เพราะมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรของผู้บริหารอย่างมาก ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารที่ต้องปรับเปลี่ยนแปลง เพื่อความสำเร็จของการพัฒนาระบบการศึกษา แสวงหาวิธีการ ทักษะ ศักยภาพ และความสามารถในการนำพาองค์กรทางด้านการศึกษาไปสู่ศตวรรษที่ 21 ที่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองตามความคาดหวังของสังคม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสามารถในหลายด้านที่เหนือกว่าคนทั่วไป ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเป็นคนดีของสังคม และยึดหลักการของศาสนาเป็นพื้นฐานของความดีความงามในการอยู่ร่วมกัน

สอดคล้องกับ พนิดา รัชฎาเพชร (2565) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารได้รับการอบรมตามหลักสูตรผู้บริหารที่มีกระบวนการเสริมสร้าง และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ เพื่อให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพในภาวะสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ทักษะของครู ด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับปัญญา บัวบาน (2565) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารยุคใหม่เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถบริหารจัดการตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รู้จักการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความคิดที่ทันสมัย กล้าตัดสินใจ และมีความรอบคอบ มีการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นในด้านโครงสร้าง ระบบการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งยังเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการส่งเสริมการทำงานร่วมกันกับครูในสถานศึกษา สอดคล้องกับ นงเยาว์ สิงทองกุล (2564) ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ นิภาพร รอดไพฑูลย์ (2565) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า ด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก

ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก เพราะการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และเข้าใจในตนเอง รู้ถึงคุณภาพของความสุขใจ ความสามารถความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม และต้องเข้าใจถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ข้อจำกัดในฐานะผู้นำของตนเอง และเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับ นิภาพร รอดไพฑูลย์ (2565) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ดับมากสอดคล้องกับ ศวิสมน แปนทิม (2563) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก

ด้านการติดต่อสื่อสารตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก เนื่องจากงานด้านการติดต่อสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นจะต้องใช้ความสามารถด้านการสื่อสารได้อย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน ตลอดจนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อสารชนิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ ธีรณัฐ วาริรักษ์ (2563) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ชนิตา สรสัมฤทธิ์ (2564) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีทั้งภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามีแนวความคิดที่สูงกว่า เพราะมีความรู้ ความคิด มุมมองที่กว้างมากกว่าทำให้มองรูปแบบ และวิธีการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารได้ชัดเจน และเข้าใจแนวทางมากกว่าสอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลวิจัย พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะผู้บริหารเข้าใจในหลักการบริหารสามารถประยุกต์ได้เหมาะสมตามสถานการณ์

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล ตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลต่างกัน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอล แตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี อาจทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่ามองเห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย เพราะครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานมากกว่ามีการปรับตัวที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ทันต่อวิธีการดำเนินงาน และมาตรฐานของการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามากกว่า เช่นเดียวกับ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีความรู้ และประสบการณ์อยู่กับผู้บริหาร และการเรียนการสอนในโรงเรียนมากกว่า

2.3 ครูที่สังกัดขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลตามการรับรู้ของครูกลุ่มรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านการมีวิสัยทัศน์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีบริบทของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีโครงสร้างของการบริหารงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นอาจทำให้ความใกล้ชิด คำนึง และพบปะในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน นอกจากนี้เมื่อโครงสร้างของการบังคับบัญชา และสายงานการบังคับบัญชาแตกต่างกันย่อมทำให้ครูที่สังกัดขนาดศึกษาขนาดต่าง ๆ มีแนวคิดหรือทัศนคติต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคนิวนอร์มอลแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับ ชนิดา สรสัมฤทธิ์ (2564) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โดยรวมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับ นิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า ครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ทักษะด้านจรรยาบรรณและคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาคุณวินนอร์มอลควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และไม่ยุ่งเกี่ยวอบายมุข และยึดหลักการของศาสนาเป็นพื้นฐานของความคิดความงามในการอยู่ร่วมกัน
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษาคุณวินนอร์มอล ควรเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารจัดการความสถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความคิดที่ทันสมัย กล้าตัดสินใจ และมีความรอบคอบ มีการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ผู้บริหารสถานศึกษาคุณวินนอร์มอล ควรเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมซึ่งส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา
4. ด้านการติดต่อสื่อสารผู้บริหารสถานศึกษาคุณวินนอร์มอล จำเป็นจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างดีในด้านการพูด การฟัง การเขียน การอ่าน ตลอดจนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อสารชนิดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เพราะติดต่อสื่อสารจึงเป็นหัวใจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา และวิจัยสภาพปัญหาในการการบริหารทั้ง 4 ด้าน ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และการบริหารการงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ นักเรียน ชุมชน เพื่อการรับรู้และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารในแต่ละบริบทได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กุลจิรา รักชนกร. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Journal of Modern Learning Development*, 5(3), 328-344.
- ชนิดา สรสัมฤทธิ์. (2564). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารและนิตเทศการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 12(1), 61-69.
- จิตแข เทพชาตรี. (2563). *New Normal* ไลฟ์สไตล์ใหม่ บนโลกใบเดิม. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2565 จาก <http://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/new-normal>.
- ณิชา พิทยาพงศกร. (2564). *New Normal* ของการศึกษาไทยคืออะไร เมื่อการเรียนทางไกลไม่ใช่คำตอบ. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2565 จาก <https://tdri.or.th/2020/05/desirable-new-normal-for-thailand-education>.
- ธีรณัฐ วาริรักษ์. (2563). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 ศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียน กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงเยาว์ สิงทองกุล. (2564). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1**. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์, 6(1), 153.
- ปัญญา บัวบาน. (2565). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู กลุ่มสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี-ระยอง**. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พินดา รัชฎาเพชร. (2565). **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2**. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13 วันที่ 12 พฤษภาคม 2565 (2354-2368). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษাপทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2563). **การออกแบบการเรียนรู้ใน New Normal**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศวิสมน แป้นทิม. (2563). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2**. วารสารเซนต์จอห์น, 23(32), 180-197.
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2563). **New normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง**. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2565 จาก <https://dsp.dip.go.th/th/category/2017-11-27-08-04-02/2020-06-29-14-39-49>.
- อัมทิพย์ อาจปึกษา. (2564). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2**. วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 4(1), 6-15.

References

- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). **Research Methods in Education** (8th Ed.). London: Routledge.
- Hersey & Blanchard, (1970). **Management of Organizational: Utilizing Human Resources**. New York: McGraw-Hill.
- Hersey, P., Blanchard, K. H., & Johnson, D. E. (2001). **Management Of organizational** (6th Ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- William, J. Reddin. (1970). **Managerial Effectiveness**. New York: McGraw-Hill Book.
- Ouchi, William G. (1991). **Theory Z: How american Business Can Meet the Japanese Challenge**. (9th Ed.). Reading, MA: Addison-Wesley.

คณะผู้เขียน

นางสาวศิริพร นาใจยงค์

นิสิตหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

711 อ่อนนุช ซ.7 แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250

e-mail: oiepancake@gmail.com

รองศาสตราจารย์อุไร สุทธิรัมย์

อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

e-mail: urai_suthiyam@hotmail.com

